

Grondwaterzuivering

Prof. ir. Hans van Dijk

Kenmerken grondwater

Voordelen

- hygiënische betrouwbaarheid
- constante temperatuur
- biologische en chemische stabiliteit
- gelijkmatige goede kwaliteit
- ongevoelig voor calamiteiten

Nadelen

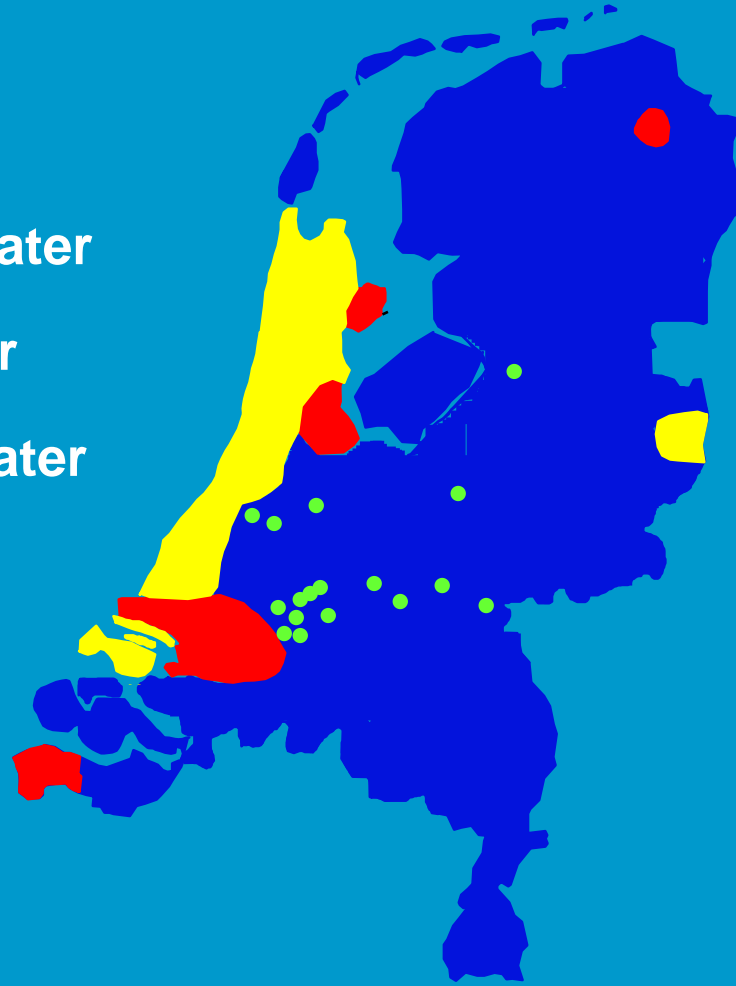
- beperkte beschikbaarheid
- vrij groot ruimtebeslag

Opzet infrastructuur

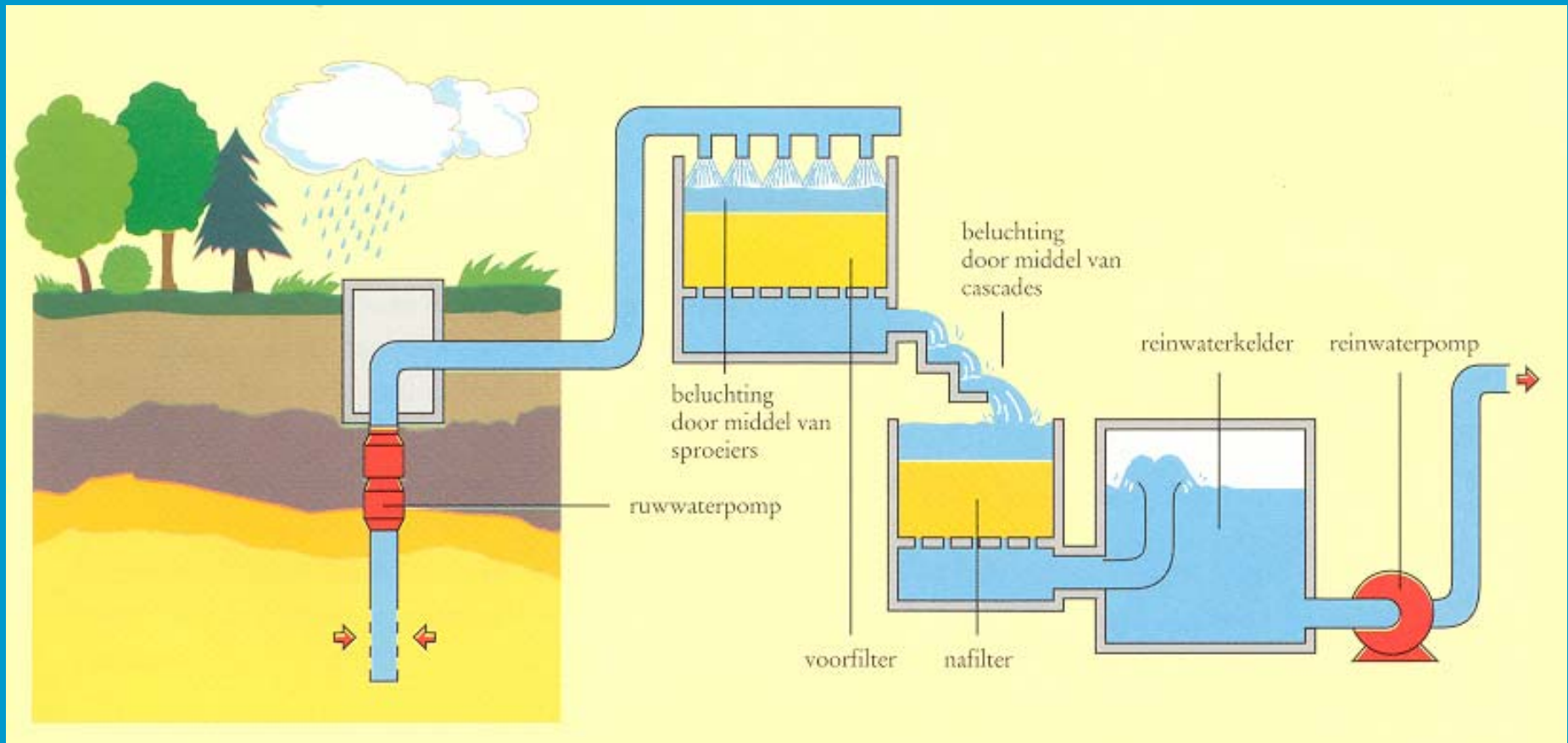
- kleinschalig

Bronnen van drinkwater

- grondwater
- oppervlaktewater
- infiltratiewater
- oevergrondwater

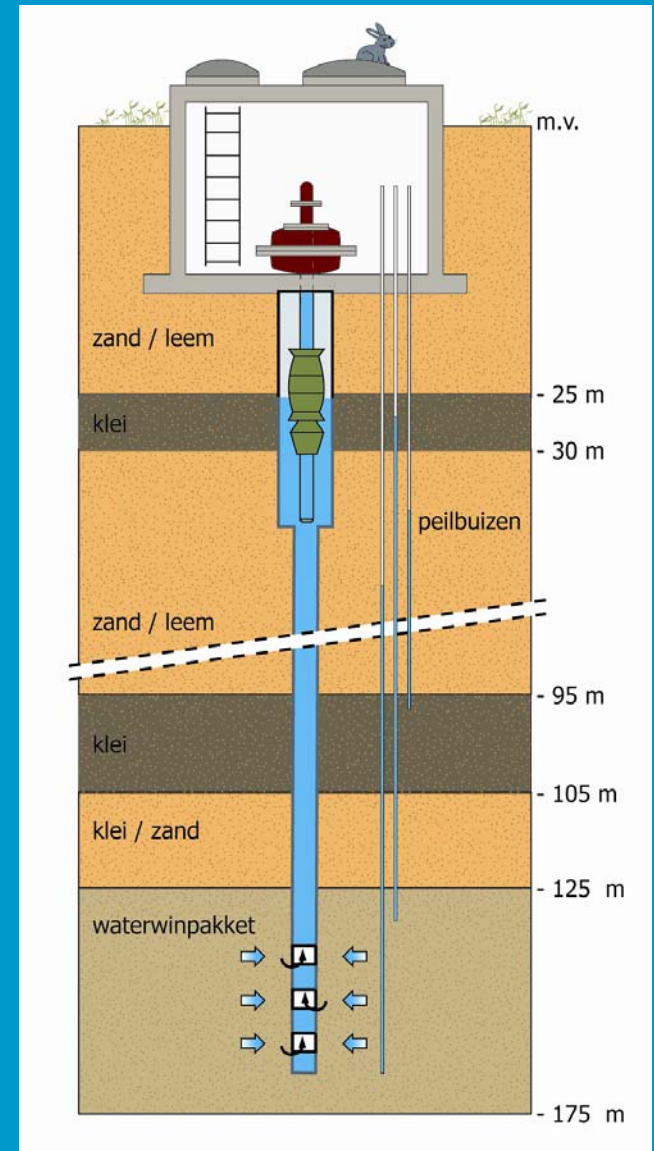
Grondwaterzuivering

Winputten

Winning

Beluchting

Beluchting

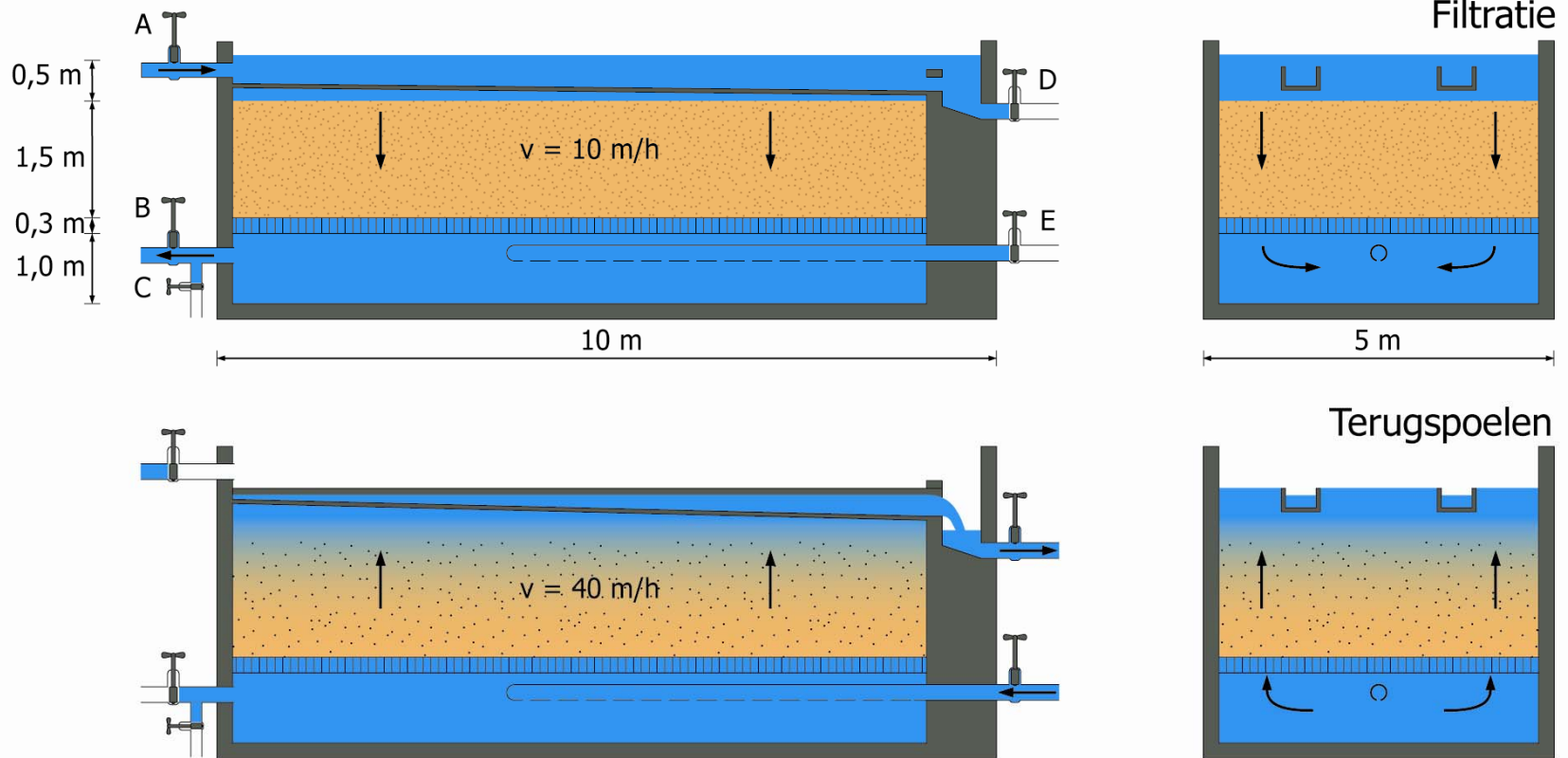
Cascade

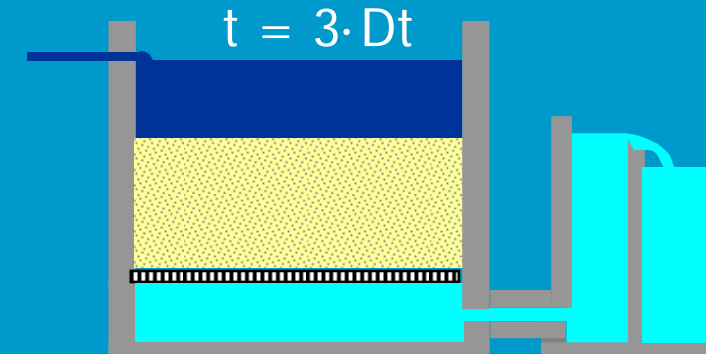
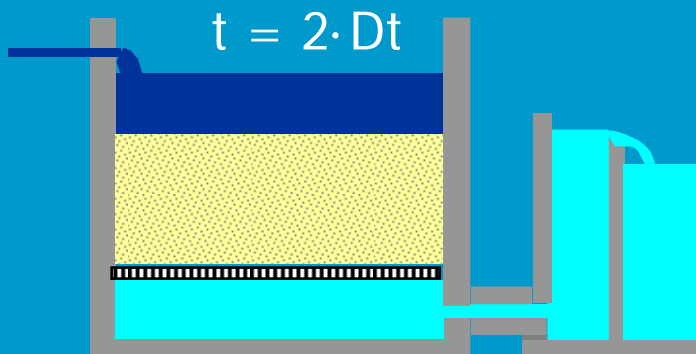
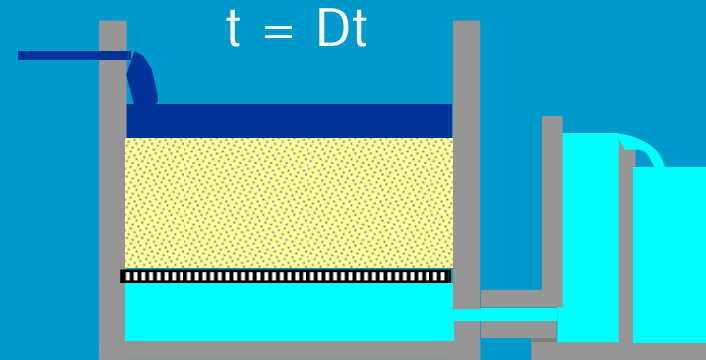
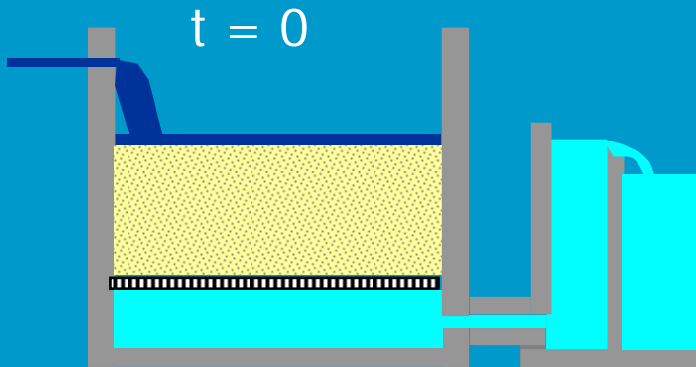
Sproeibeluchting

Grondwaterfiltratie

Toename filterweerstand

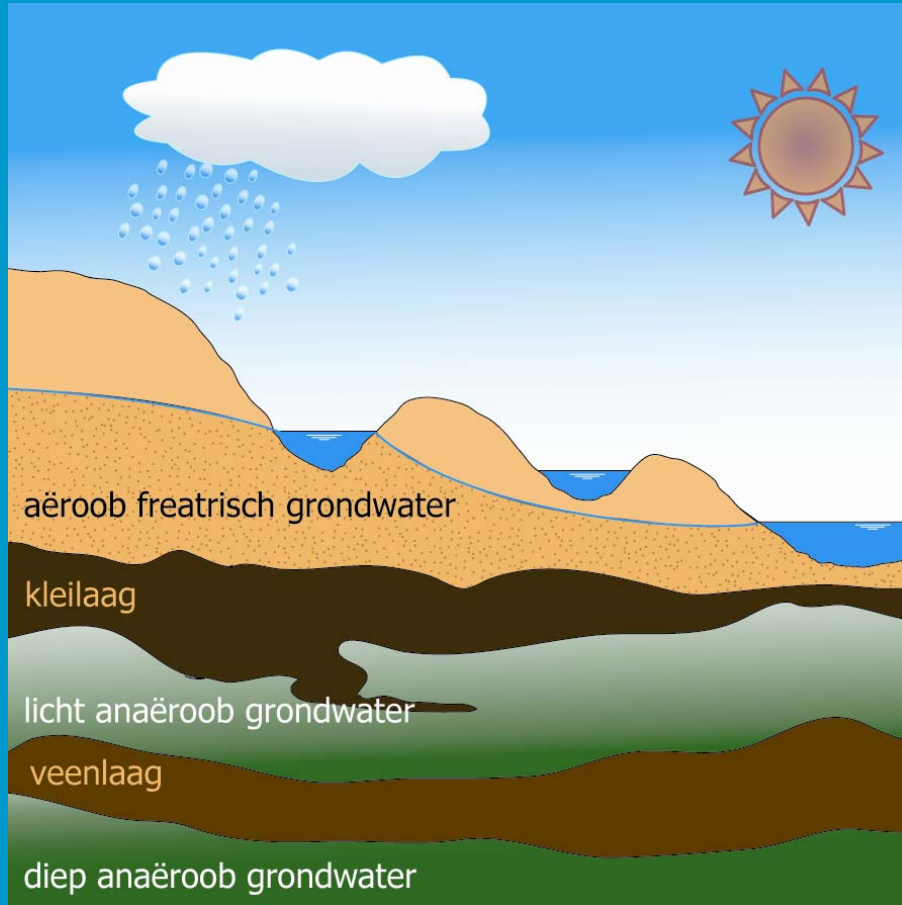

Terugspoelen

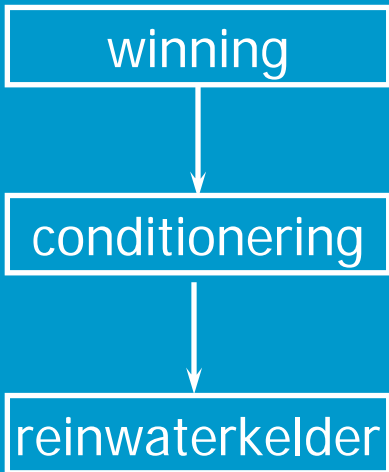

Soorten grondwater

Aëroob fretatisch grondwater

zuiveringsschema

kenmerken aëroob grondwater:
weinig tot geen zuivering

bij zandgronden:

agressief, lage pH --> marmerfiltratie

bij kalkhoudende gronden (Z-Limburg):

kalkafzettend --> ontharding

Marmerfiltratie & ontharding

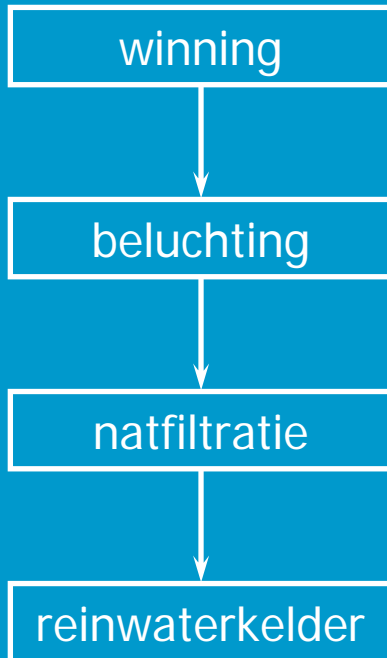
Aëroob freatisch grondwater

Parameter	Eenheid	Ruwwater	Reinwater
Temperatuur	°C	9,6	10
pH	-	6,1	7,8
EGV	mS/m	9,3	14,3
SI	-	-3,4	-0,3
Troebelheid	FTU	-	<0,1
Na ⁺	mg/l	8,1	7,9
K ⁺	mg/l	1	1
Ca ²⁺	mg/l	8,6	22,5
Mg ²⁺	mg/l	1,6	1,6
Cl ⁻	mg/l	12	12
HCO ₃ ⁻	mg/l	21	63
SO ₄ ²⁻	mg/l	9	10
NO ₃ ⁻	mg/l	2,7	2,7
O ₂	mg/l	4,2	8
CH ₄	mg/l	-	-
CO ₂	mg/l	31	2
Fe ²⁺	mg/l	0,06	0,03
Mn ²⁺	mg/l	0,02	<0,01
NH ₄ ⁺	mg/l	<0,04	<0,04
DOC	mg/l	<0,2	<0,2
E-Coli	n/ 1000 ml	0	0
Bentazon	µg/l	-	-
Chloroform	µg/l	-	-
Bromaat	µg/l	-	-

Pompstation Hoenderloo

Licht anaëroob grondwater

zuiveringsschema

kenmerken licht anaëroob grondwater:
onder afsluitende laag

ammonium, ijzer en mangaan

Beluchting:

verwijdering CO₂; toename O₂

Filtratie:

1 mg ijzer gebruikt:

0.14 mg O₂

1 mg mangaan gebruikt:

0.29 mg O₂

1 mg ammonium gebruikt:

3.55 mg O₂

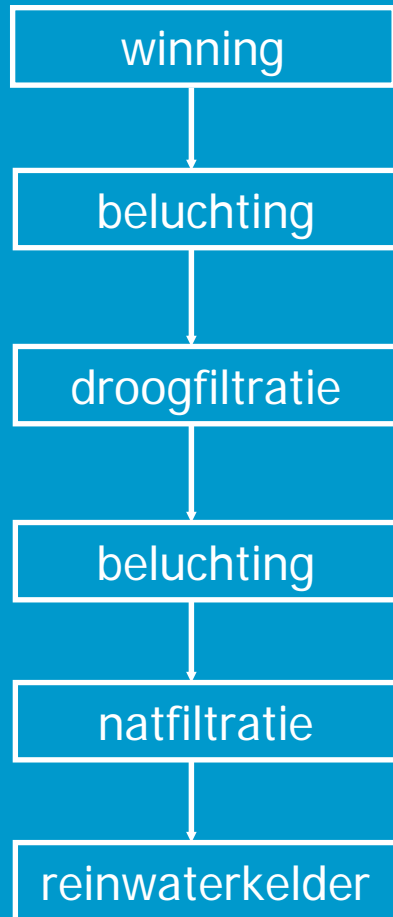
Licht anaëroob grondwater

Parameter	Eenheid	Ruwwater	Reinwater
Temperatuur	°C	13,1	13,1
pH	-	7,7	7,9
EGV	mS/m	58	58
SI	-	-0,0	0,1
Troebelheid	FTU	-	<0,1
Na ⁺	mg/l	75	75
K ⁺	mg/l	6,7	6,7
Ca ²⁺	mg/l	47	46
Mg ²⁺	mg/l	7,8	8
Cl ⁻	mg/l	108	110
HCO ₃ ⁻	mg/l	185	177
SO ₄ ²⁻	mg/l	<1	<1
NO ₃ ⁻	mg/l	<0,1	2,8
O ₂	mg/l	0,4	9,5
CH ₄	mg/l	-	-
CO ₂	mg/l	7	4
Fe ²⁺	mg/l	0,39	0,03
Mn ²⁺	mg/l	0,03	<0,01
NH ₄ ⁺	mg/l	0,82	<0,04
DOC	mg/l	2	1,7
E-Coli	n/ 1000 ml	0	0
Bentazon	µg/l	-	-
Chloroform	µg/l	-	-
Bromaat	µg/l	-	-

Pompstation Zutphenseweg

Diep anaëroob grondwater

zuiveringsschema

kenmerken diep anaëroob grondwater:
onder afsluitende laag

hoge concentratie ammonium,
geen zuurstof en nitraat

Filtratie:

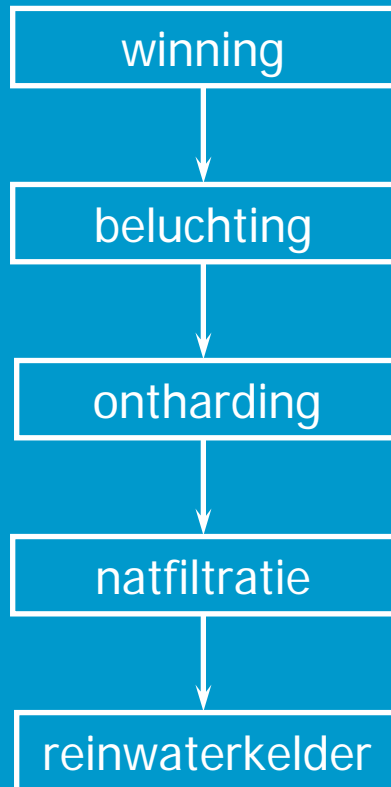
Diep anaëroob grondwater

Parameter	Eenheid	Ruwwater	Reinwater
Temperatuur	°C	10,5	10,5
pH	-	6,9	7,6
EGV	mS/m	51	48
SI	-	-0,04	0,2
Troebelheid	FTU	-	<0,1
Na ⁺	mg/l	23	21
K ⁺	mg/l	3	3
Ca ²⁺	mg/l	82	77
Mg ²⁺	mg/l	5,2	6,3
Cl ⁻	mg/l	41	41
HCO ₃ ⁻	mg/l	267	241
SO ₄ ²⁻	mg/l	18	21
NO ₃ ⁻	mg/l	0,07	1,6
O ₂	mg/l	0	10,7
CH ₄	mg/l	2	<0,05
CO ₂	mg/l	63	11
Fe ²⁺	mg/l	8,8	0,04
Mn ²⁺	mg/l	0,3	<0,01
NH ₄ ⁺	mg/l	2,2	<0,01
DOC	mg/l	7	6
E-Coli	n/ 1000 ml	0	0
Bentazon	µg/l	-	-
Chloroform	µg/l	-	-
Bromaat	µg/l	-	-

Pompstation St. Jans klooster

Grondwaterzuivering met ontharding

zuiveringschema

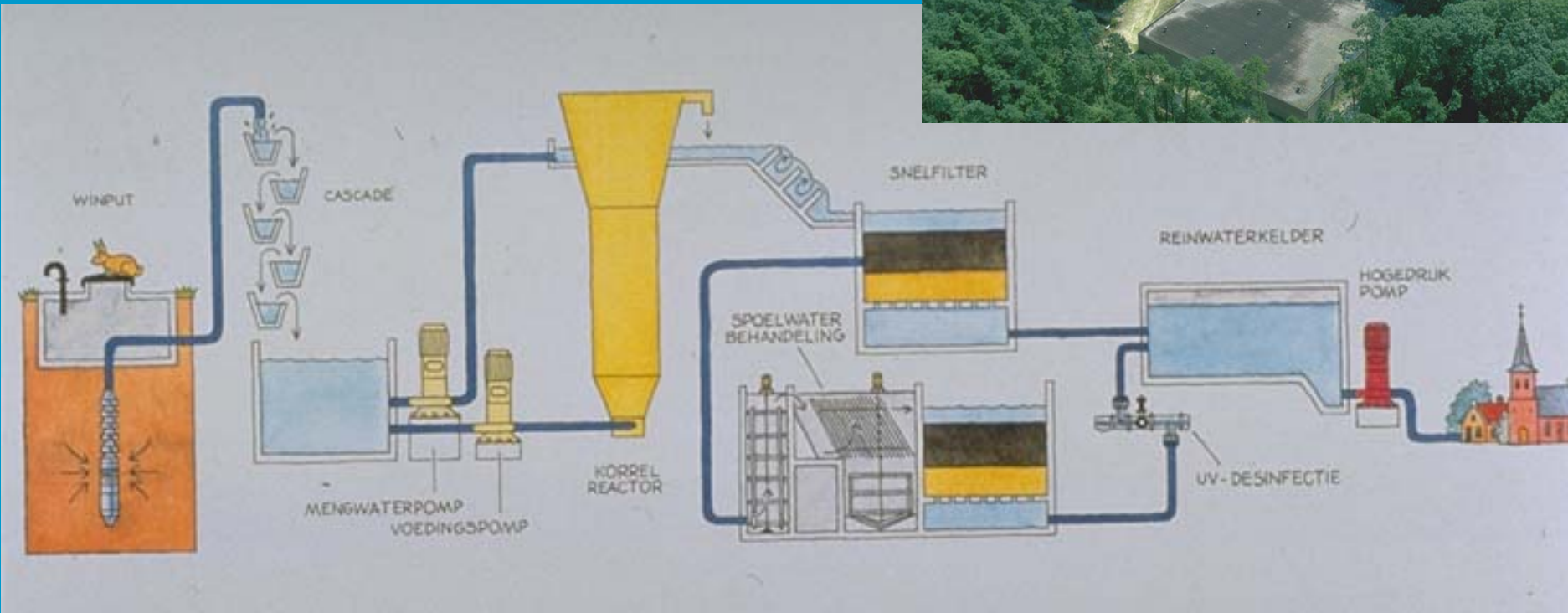

Kenmerken grondwaterzuivering met ontharding:

- hoge hardheid

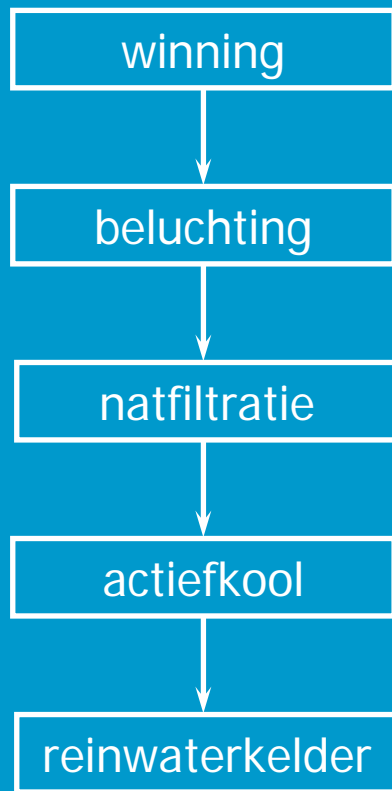

Pompstation Seppe

Grondwaterzuivering met actief koolfiltratie

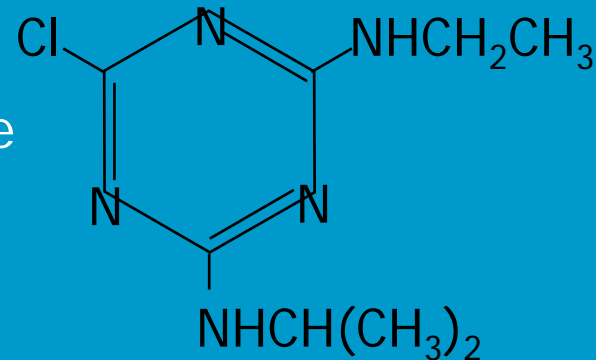
zuiveringschema

Kenmerken grondwaterzuivering met actief koolfiltratie:

- bestrijdingsmiddelen
- geur, smaak, kleur

atrazine

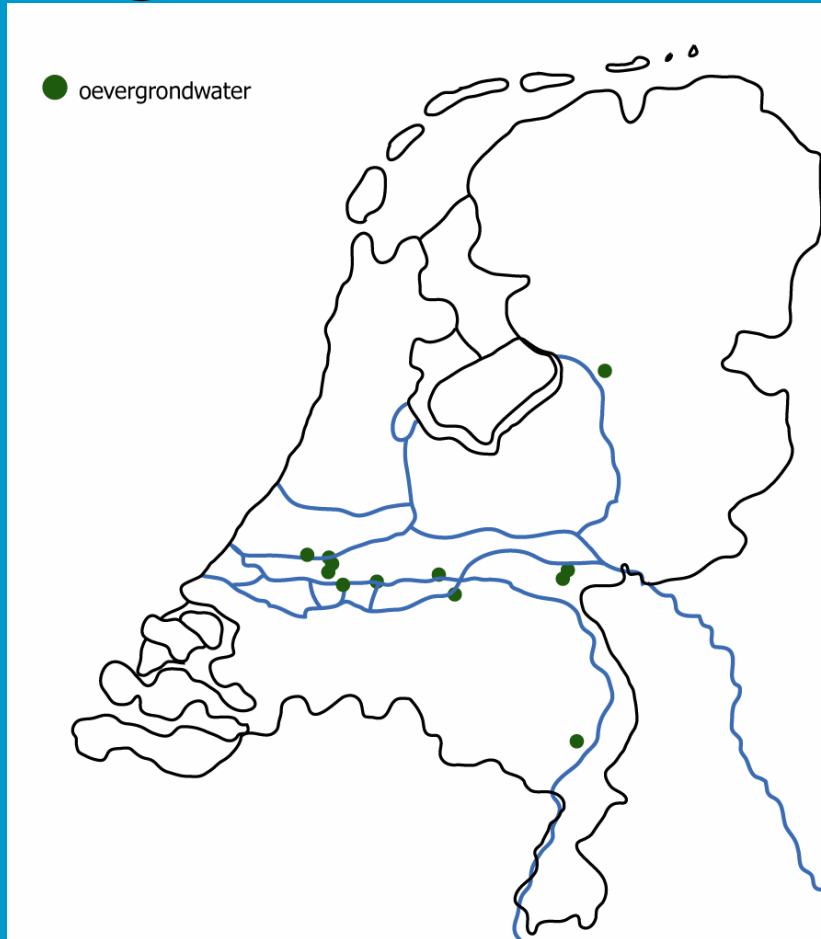
Pompstation Hendrik Ido Ambacht

Oevergrondwater

Oevergrondwater locaties

Kenmerken oevergrondwater

Voordelen

- voldoende beschikbaarheid
- geringe kwetsbaarheid
- hygiënisch betrouwbaar
- gelijkmatige samenstelling
- biologisch en chemisch stabiel

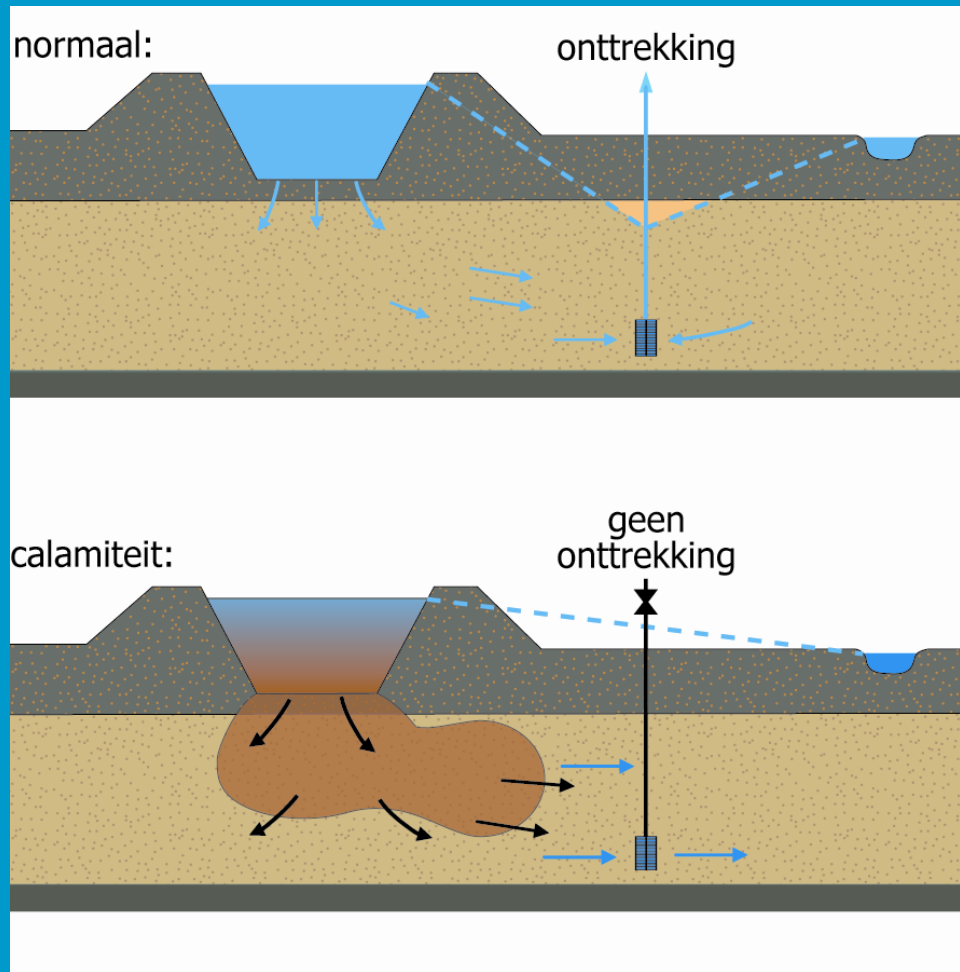
Nadelen

- continue belasting oppervlaktewater en landbouw
- zoutbelasting Rijn
- putverstoppingen en zettingen

Opzet infrastructuur

- gering ruimtebeslag
- grote transportafstand

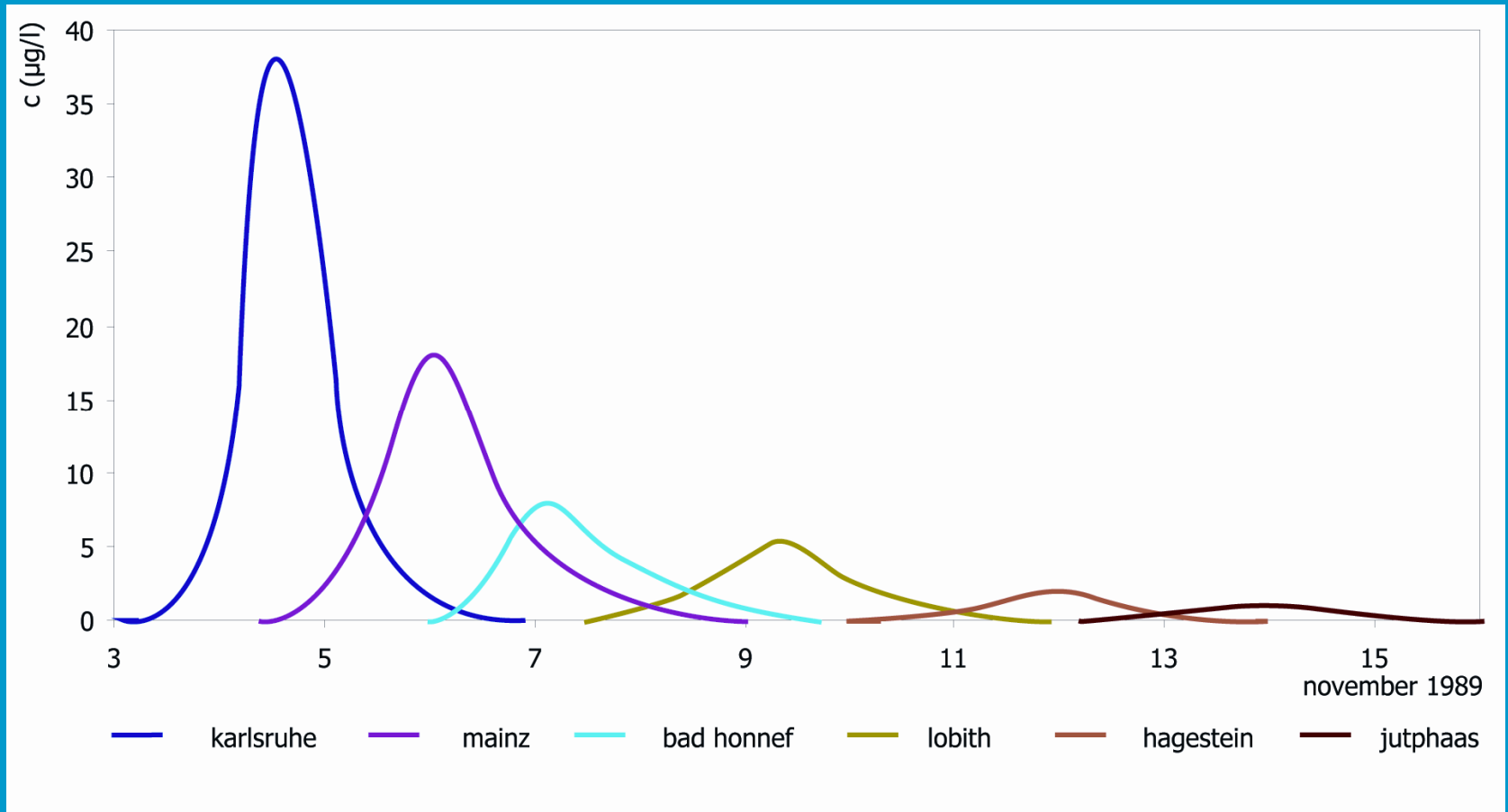
Historische vergissing?

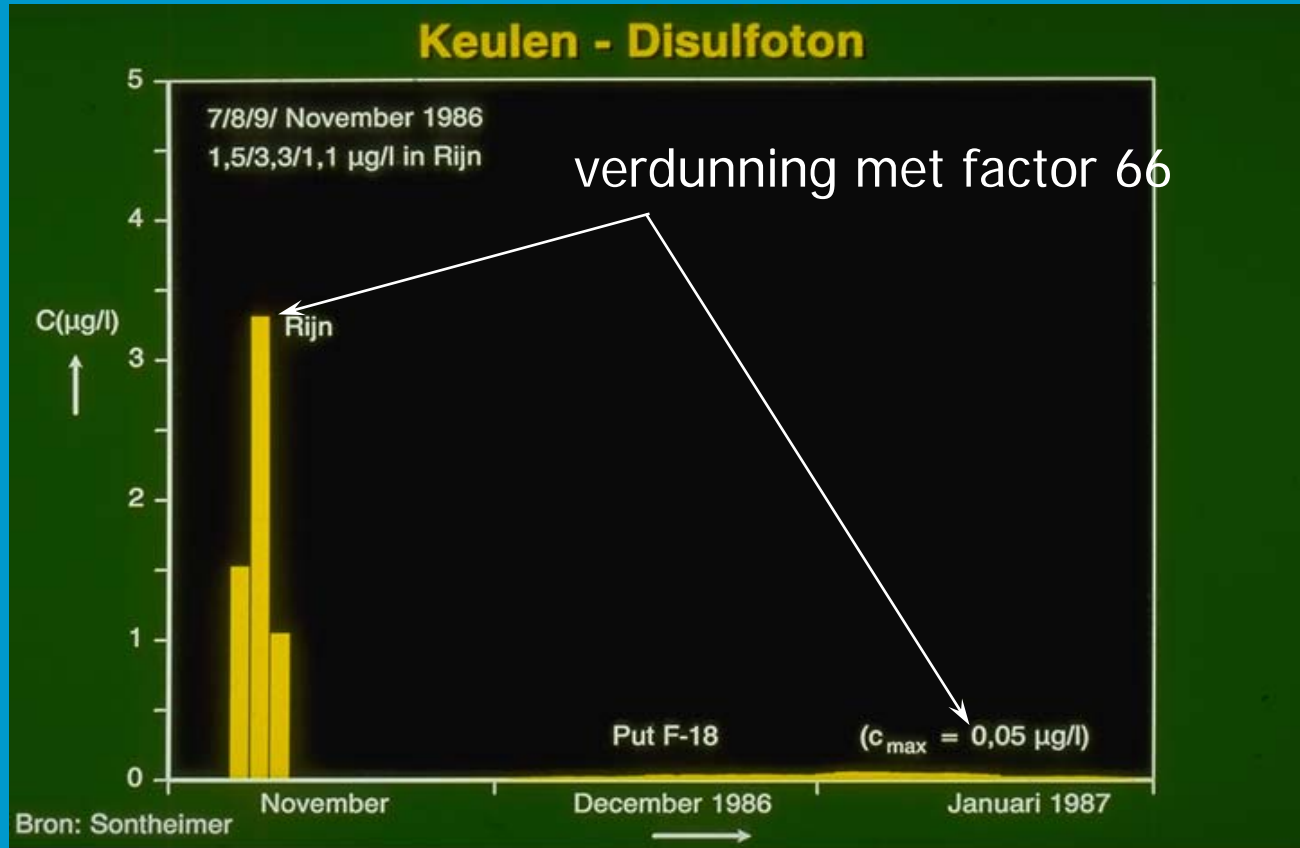
Sandozramp

1 november 1986	brand Sandoz in Rijn geloosd 10 - 30 ton BM
november 1986	visbestand tot Mainz volledig vernietigd insectenlarven volledig en kreeftachtigen gedeeltelijk vernietigd drinkwaterinname buiten bedrijf
medio november 1986	microbiologische activiteit hersteld drinkwaterinname overal hervat
voorjaar 1987	visbestand gedeeltelijk hersteld
najaar 1987	geen negatieve gevolgen meer

Sandozramp

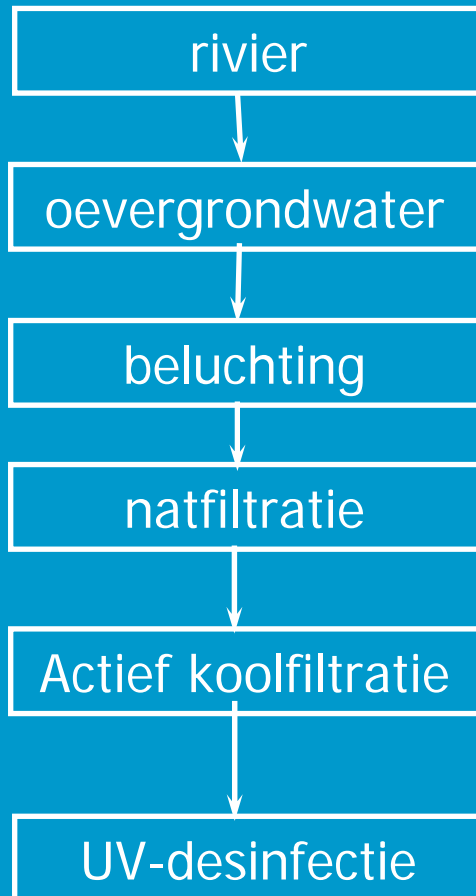
Afvlakking oeevergrondwater

Moraal:

Und die Moral von der Geschicht
Die stoßbelastung stört uns nicht

Zuivering oevergrondwater

Oevergrondwater
verwijdering micro-organismen,
afvlakking, afbraak, chemische en
biologische stabiliteit

Beluchting:
toename zuurstof, verwijdering CH₄

Natfiltratie:
verwijdering mangaan, ammonium, ijzer

Actief koolfiltratie
verwijdering bestrijdingsmiddelen

UV-desinfectie:
afsterven micro-organismen

Oevergrondwater met ammonium en pesticiden

Parameter	Eenheid	Ruwwater	Reinwater
Temperatuur	°C	12	12
pH	-	7,3	7,4
EGV	mS/m	78,4	77
SI	-	-0,1	-0,1
Troebelheid	FTU	-	<0,1
Na ⁺	mg/l	69	70
K ⁺	mg/l	4	4
Ca ²⁺	mg/l	84	84
Mg ²⁺	mg/l	12	12
Cl ⁻	mg/l	128	135
HCO ₃ ⁻	mg/l	223	187
SO ₄ ²⁻	mg/l	55	59
NO ₃ ⁻	mg/l	<0,1	2,3
O ₂	mg/l	0,8	5,7
CH ₄	mg/l	1	<0,05
CO ₂	mg/l	20	14
Fe ²⁺	mg/l	3,8	0,02
Mn ²⁺	mg/l	0,9	<0,01
NH ₄ ⁺	mg/l	3	<0,03
DOC	mg/l	3	2,5
E-Coli	n/ 1000 ml	0	0
Bentazon	µg/l	0,32	<0,05
Chloroform	µg/l	-	-
Bromaat	µg/l	-	-

Pompstation De put